

Resultaten online participatie over de uitgangspunten en doelstellingen van de economische agenda van Nij Begun

Op 9 juli startte via www.stemvanprovinciegroningen.nl een online raadpleging onder inwoners van Groningen en Noord-Drenthe. De raadpleging ging over de economische agenda van Nij Begun en dan specifiek over de uitgangspunten van de economische agenda. Deelnemers konden laten weten welke uitgangspunten zij het belangrijkste vinden (top 3), of ze nog uitgangspunten misten en wat ze mee willen geven voor de doelstellingen van de economische agenda. De online raadpleging liep van 9 juli tot 26 september 2024. Hieronder leest u de resultaten van de eerste participatieronde van de economische agenda.

Bezoekers

- Het aantal unieke bezoekers aan de peiling is 3000
- Er is 144 keer gestemd op de stellingen
- In totaal zijn ongeveer 55 inhoudelijke reacties op de vragen achtergelaten door 42 bezoekers

Vraag 1: Belang uitgangspunten

Aan bezoekers is gevraagd wat zij de belangrijkste uitgangspunten van de economische agenda vinden. Voor het vervolg van de economische agenda zou het goed zijn om de top 3 van inwoners bij besluiten en vervolgstappen van de economische agenda in gedachten te houden: waar gaat het Groningers en Noord-Drenten echt om?

1. We hebben speciale aandacht voor onderwijs en arbeidsmarkt, duurzaamheid, het versterken van de ruimtelijke kwaliteit en infrastructuur.
2. De Economische Agenda wordt een lange termijnstrategie en geen korte termijnplan
3. Op een gedeelde derde plaats:
  - Betrokkenheid van inwoners, ondernemers, volksvertegenwoordigers, wetenschappers en andere deskundigen is cruciaal.
  - We willen dat Groningen en Noord-Drenthe een regio is waar het aantrekkelijker is en blijft om te ondernemen, innoveren, investeren, werken, leren, wonen en leven.

Vraag 2 en 3: Rode draad in reacties op uitgangspunten en doelstellingen

Wanneer het gaat om de uitgangspunten en doelstellingen staat hieronder een samenvatting van de reacties, gegroepeerd per thema. Reacties zijn vaak niet per se gelinkt aan een uitgangspunt óf een doelstelling, ze geven meer een voorkeur voor of het belang van een bepaald onderwerp weer. Het overall beeld per thema hieronder is aangevuld met enkele concrete (delen van) reacties, om gevoel te krijgen bij de inhoud van de reacties.

1. Duurzaamheid (en Innovatie) als belangrijkste thema

De meeste reacties in deze online participatietool gaan over ecologie, klimaat, natuur en duurzaamheid. Mensen willen dat duurzaamheid, ecologie, circulariteit en groene innovatie een grote rol spelen in de economie van Groningen en dat je dit in de uitgangspunten en in de doelen terug moet kunnen zien. Bijvoorbeeld: ecologie gaat voor economische groei (uitgangspunt) of als **doelstelling**: we zetten in op groei op een gezonde en natuur inclusieve manier.

Citaten:

- *Ik mis een uitgangspunt dat we kiezen voor een Gezonde Natuur inclusieve samenleving. Het gaat hier om mensen, planten, dieren en voorzieningen.*
- *Alle agendapunten (en doelen) moeten bijdragen aan een ecologisch en sociaal verantwoorde klimaattransitie.*
- *We geven extra aandacht aan multidisciplinaire innovatieve benaderingen met zo veel mogelijk focus op specialisatie per regio.*
- *Doel: Een Gezonde Natuur inclusieve Economie, een provincie om trots op te zijn.*
- *Ecologisch, sociaal en economisch verantwoorde en realiseerbare klimaattransitie.*
- *'Doel: Voor de lange termijn zijn er tal van innovatieve paden te ontwikkelen in Groningen, die verder gaan dan de klassieke economische benaderingen. Door in te zetten op duurzaamheid, technologie-integratie, en nieuwe economische modellen, kan b.v. het oosten van Groningen - met haar bijzondere kwaliteiten - een voorloper worden in toekomstige economische ontwikkelingen en een voorbeeldregio voor de rest van Nederland en Europa.'*
- *'We stappen af van de klassieke economie van eeuwige groei en maken ecologie leidend voor de economie. Ten slotte is de ecologie het fundament van onze economie.'*
- *Doel: We richten ons op het versterken en verbeteren van de regionale voedingsbodem; we gaan niet bepalen welke bloemen daarop moeten en mogen bloeien. Alsjeblieft geen speerpunten, topsectoren en Huppeldepup Valley.*

2. Identiteit en Trots versterken

Veel mensen vinden dat in Groningen meer aandacht moet zijn voor wat de provincie bijzonder maakt. Niet alleen in het kader van de sociale agenda, maar ook als het gaat om de economie. Laat zien dat Groningen meer is dan de aardbevingen. Initiatieven zoals interactieve musea en toeristische activiteiten kunnen laten zien hoe speciaal Groningen is. Dit maakt inwoners trots en trekt toeristen aan. Die trots, de mogelijkheden die er zijn in Groningen en het uitdragen van de Groningse identiteit (nuchterheid en tevredenheid) zouden volgens meerdere respondenten ook een plek moeten krijgen in de uitgangspunten en doelstellingen.

Graag ziet men ook in de **doelen** terug dat we als regio onze kracht laten zien en ook deze kans grijpen om de beste op bepaalde thema's te worden. Cultuur en musea worden hier vaak genoemd als dragers van ons verhaal.

Citaten:

- *‘Uitgangspunt: Houd het unieke van onze provincie in stand.’*
- *‘Doel: wij willen een voorbeeld regio zijn voor de hele wereld om gebieden zoals innovatie, sociale cohesie, ecologie, natuur, economie etc.’*
- *Meer aandacht voor de trots en identiteit van Groningen, bijvoorbeeld met aantrekkelijke musea waar je op een interactieve manier kunt zien en ervaren wat voor een bijzondere provincie Groningen is.’*
- *‘Het beeld dat inwoners en beeld en potentiële bezoekers van Groningen hebben verbeteren. Op verschillende onderdelen langdurig investeren, zoals het versterken van de werkgelegenheid, ontmoeting en cultuur.’*
- *‘Musea die het verhaal vertellen van Groningen stimuleren. Het toerisme is een goede bron van inkomsten voor de toekomst maar dan moeten de musea wel meer onder de aandacht komen.’*
- *‘De musea in Groningen die de geschiedenis en cultuur van Groningen belichten zijn belangrijk voor het toerisme.’*

3. De menselijke maat: maatschappelijke voor economische waarde

Respondenten geven aan dat het menselijke aspect vóór de economische groei moet gaan en dat groei moet passen bij de menselijke maat en de eigenheid van onze provincie. Juist na wat hier tijdens de aardgaswinning is gebeurd. Dit zou een extra uitgangspunt kunnen zijn.

Citaten:

- *‘Groei is voor mij ondergeschikt aan nuchterheid en tevredenheid. De dorpen van Groningen vinden een belangrijk deel van hun identiteit aan het eenvoudige leven en het juist niet meedoen aan de ratrace van het meer.’*
- *‘Doel: Economische toekomst met een positieve impact op de maatschappij en daarbij het organiserend vermogen van inwoners optimaal inzetten. Document met uitgangspunten gaat uit van economische groei, maatschappelijke waarde is belangrijker dan economisch rendement.’*

4. Versterken van de (al bestaande) Lokale Economie, voorkeur voor toerisme en recreatie

Veel reacties gaan over manieren voor het versterken van de lokale economie. Maar ook over het verder bouwen óp de al bestaande lokale economie. Uitgaan van de kracht die er al is. Bij inwoners en bij bedrijven. Qua sector noemen mensen vaak toerisme en recreatie als mogelijke basispijler voor de lokale en regionale economie.

Ook wordt genoemd: het belang van het ondersteunen van kleine ondernemers, zzp'ers en Mkb'ers als uitgangspunt voor het verder groeien van de economie.

Uitgangspunt zou bijvoorbeeld kunnen zijn om vooral uit te gaan van de krachtige ondernemers en ontwikkelingen die er al zijn en daarmee verder te bouwen.

Als het gaat om de **doelstellingen** geven opvallend veel mensen aan dat de doelstellingen van de economische agenda moeten gaan over de lokale, bestaande, bedrijven.

Citaten:

- *Lokale economie versterken, geen geld naar de grote jongens.*
- *'Lokaal ondernemerschap steunen en verbeteren van recreatiemogelijkheden, vooral watersport.'*
- *'Zzp'ers en kleine zelfstandigen in het MKB mis ik. Daarnaast zou ik het toerisme en de cultuursector een grote stimulans willen geven.'*
- *'Er gaat niets boven Groningen (en Drenthe). Deze provincies hebben veel te bieden op het gebied van toerisme en hebben een grote cultuurhistorische waarde maar dit kan nog wel beter in markt worden gezet om toekomstbestendig te worden.'*
- *'Laten we kijken of we bestaande organisaties kunnen stimuleren om mooie plannen te maken en daarmee bijvoorbeeld ook de kracht van het verenigingsleven goed gebruiken.'*
- *'Meer ruimte voor MKB en boeren om hun vak uit te oefenen. Vooral door minder wet- en regelgeving.'*
- *'Aandacht voor de brede welvaart die (cultuur-)toerisme oplevert: een belangrijke groeisector die bijdraagt aan de vrijetijdseconomie van de eigen bewoners, maar ook voorziet in betekenisvol vrijwilligerswerk voor honderden bewoners.'*
- *'Doel: Versterken van de lokale economie. Inzetten op wat er al is en dit uitbreiden, denk aan toeristische economie.'*
- *'Ook de leegstand van winkelpanden aanpakken. Winkelpanden opdelen zodat kleine ondernemers er tegen lagere huren terecht kunnen en of wonen/ondernemen. Kleine industrieterreinen die dreigen te verpauperen aanpakken en aantrekkelijk maken voor diverse plaatselijke ondernemers.'*
- *De lokale circulaire economie aanmoedigen, o.a. in agrarische sector (voedselverspilling tegengaan) door bijvoorbeeld minder star te zijn, minder wet- en regelgeving maar juist de ondernemers/vakmensen hun vak laten uitoefenen en te vertrouwen op hun expertise.'*

5. **Uitstekend onderwijs op alle niveaus en extra aandacht voor jongeren**

Een aantal meedenkers geeft aan dat het onderwijs beter moet aansluiten op de praktijk. Er is behoefte aan meer flexibiliteit in het onderwijs, zodat het beter past bij

Zzp'ers en kleine ondernemers. Meerdere malen noemt men excellent onderwijs op alle niveaus.

Citaten

- *Doel: van Groningers op alle niveaus (!) de best opgeleide burgers van Europa maken. Nieuwsgierig, vindingrijk, marktgericht én praktisch ingesteld. In staat om elke economische uitdaging om te zetten in een oplossing.*
- *Onderwijs beter laten aansluiten op praktijk, kwestie van vraag en aanbod. Flexibeler mee omgaan.*

6. Bestuur en Besluitvorming

Tot slot vragen veel mensen om duidelijke communicatie en een heldere governance voor het nemen van beslissingen over geld en projecten. Uitgangspunt zou moeten zijn dan niet alleen overheid bepaalt en andere soorten organisaties ook vertegenwoordigd zijn in d governance en besluitvorming.

Citaten

- *'Dat er voor het nemen van beslissingen over de besteding van het geld een goedwerkende governance is en niet (uitsluitend) overheden'*
- *'Heldere communicatie naar betrokkenen'*
- *'Ruime reactietijden en manieren van reageren gewaarborgd'*
- *'Regelmatig relevante evaluaties plaatsvinden evenals bijsturing van plannen indien gewenst.'*

Armoede, gezondheid en gelijke kansen – sociale agenda

Een aantal respondenten noemt het belang van meer sociale ondersteuning en aandacht voor armoede en gezondheid. Mensen willen dat er meer ontmoetingsplekken in dorpen komen en dat sport en beweging gestimuleerd worden. Dit zorgt voor een betere gezondheid en maakt dorpen leefbaarder. Ook wordt gevraagd om jongeren meer te betrekken bij de toekomst van Groningen, bijvoorbeeld door hen te laten meedenken en meepraten.

Citaten

- *'Met preventie in scholen op jonge leeftijd de taalarmoede aanpakken'*
- *'Kansenongelijkheid aanpakken en taalarmoede bestrijden'*
- *'Armoede, vestiging onderwijsinstellingen dicht bij de leerlingen, zoals Mbo's in Oost-Groningen.'*
- *'Laten we onze woon en leefomgeving gezonder maken. Keuzes die we maken hieraan toetsen, zodat het alleen nog maar beter gaat.'*

Nog een aantal losse adviezen

- Brede welvaart concretiseren- breed concept, dreigt een containerbegrip te worden.
- Inzetten op een bepaalde mate van regionale zelfvoorzienendheid.
- Keuzes doortrekken, kiezen we voor duurzaamheid als uitgangspunt, dan niet inzetten op bijvoorbeeld grootschalige datacentra, of stimuleren en ondersteunen van bedrijven die enorm veel grondwater verbruiken of vervuilen. Door dat helder neer te zetten is veel duidelijker welke economische activiteit gewenst is en welke niet.
- Aandacht is voor gezondheid en de daarmee samenhangende noodzaak om sport en bewegen heel breed te stimuleren. Met de beschikbare middelen kunnen we laten zien dat 'we' op langere termijn heel veel profijt zullen hebben (financieel en qua geluk) als we bereid zijn om echt aan preventie te doen.
- Voedselbossen worden meerdere malen genoemd.

Vraag 4: verder contact

De respondenten die positief staan tegenover verder contact zijn toegevoegd aan de mailinglijst voor de nieuwsbrief.